

Abstrakt

Cílem této disertační práce je zanalyzovat současný stav evropského insolvenčního práva, a za pomoci národní i evropské judikatury vytvořit přehled praktických problémů, kterým insolvenční soudy, dlužníci, věřitelé a insolvenční správci čelí napříč Evropou v rámci přeshraničních insolvenčních řízení.

V jádru této problematiky stojí evropské insolvenční nařízení (*Nařízení evropského parlamentu a rady (EU) 2015/848*), které bylo přijato v roce 2015 a je účinné v členských státech od června 2017. Vzhledem k tomu, že toto nařízení bylo vytvořeno jako přepracovaná verze svého předchůdce, tj. původního insolvenčního nařízení z roku 2000, které bylo v účinnosti od roku 2002 do 2017, přirozeně se výzkum v této práci orientuje na porovnání obou těchto právních předpisů. Práce zejména míří na zhodnocení toho, zda se přepracované nařízení dokázalo vypořádat s nepřesnostmi v textu původního nařízení, které vedly k protichůdným interpretacím, v jejichž důsledku bylo k Soudnímu dvoru Evropské Unie podáno značné množství předběžných otázek.

Kromě rozboru klasických institutů mezinárodního práva soukromého, jako je působnost, soudní příslušnost, rozhodné právo nebo otázka uznání a výkonu podle nařízení, se tato práce zaměřuje také na témata, která jsou zcela specifická pro oblast insolvencí a v základu se zcela odlišují od norem, které známe z jiných odvětví práva. Mezi tyto speciality řadíme zejména zvláštní procesní pravidla nařízení, která rozlišují mezi hlavními a vedlejšími insolvenčními řízeními, kdy tato byla v minulosti založena na mechanismu záchrany pouze privilegovaného hlavního řízení a povinné likvidace/konkursu ve všech ostatních řízeních vedlejších. Přepracované nařízení přináší klíčovou změnu, která prakticky mění kompletní doktrínu evropského insolvenčního práva, když nově povoluje, aby veškerá insolvenční řízení směřovala, pokud možno, k restrukturalizaci. Tato zásadní transformace paradigmatu, společně s novým začleněním zvláštních pravidel pro řešení úpadku společností, které jsou členy jedné skupiny společností, ukazuje, jak zásadně insolvenční právo ovlivňuje přeshraniční obchod a ekonomický růst v evropském hospodářském prostoru a jak ochotně evropští zákonodárci upravují insolvenční předpisy, tak, aby se zabránilo zbytečným likvidacím životaschopných podniků.

Signál je jasný – restrukturalizace podniku při zachování jeho provozu, pracovněprávních a obchodních vztahů, je v současnosti protěžovaným a žádaným způsobem řešení přeshraničních insolvenčních řízení v rámci EU.